

ماهنامه انجمن علمی روانشناسی
خانواده ایران
Journal of Family Psychology Association of Iran

دی 1398

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
5	یافته‌های پژوهشگران: اثربخشی برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی بر اسنادهای علی، راهبردهای حل تعارض‌های بین‌فردی، مهارت‌های مقابله شناختی و ادراک از روابط مثبت با دیگران	2	خانواده و رشد کودک
6	معرفی کتاب: تفکر وجودی و کاربرد درمانی مقدمه‌ای بر روان‌درمانی وجودی	4	گزارش پایان‌نامه: شناسایی عوامل زمینه ساز تعارضات والد-نوجوان

خانواده و رشد کودک

نسیم محمدی

مشاور خانواده

خانواده نهادی است که شدت، عمق، گستردگی روابط و تعاملات در آن از هر جای دیگری بهتر است. همه‌ی مردم خانواده را نهادی پر از صمیمیت، دوستی و امن که آسایش اعضا را تأمین می‌کند، تصور می‌کنند. خانواده اولین سازمان اجتماعی است که فرد در آن زندگی می‌کند و کیفیت این سازمان بر سلامتی اعضای آن مؤثر است. خانواده اساساً یک کانون کمک، تسکین و التیام و شفابخش است. نقش خانواده به‌عنوان کوچک‌ترین واحد اجتماعی با کارکردهای مختلف آن می‌تواند هم در جنبه‌ی مثبت آن یعنی ایجاد کانون آرامش و هم در جنبه‌ی منفی آن یعنی ایجاد آسیب اجتماعی بسیار مهم و تأثیرگذار باشد. آنچه در درون خانواده اتفاق می‌افتد و چگونگی عملکرد آن می‌تواند عامل کلیدی در ایجاد انعطاف‌پذیری و کاهش خطرات فعلی و آینده مرتبط با رویدادهای ناگوار و نامناسب باشد. محیط‌های برانگیزنده و پرورش‌دهنده، کودکان را قادر می‌سازد تا یاد بگیرند و پیشرفت کنند. برعکس، محیط‌های خانوادگی ناکارساز می‌تواند برای بسیاری از جنبه‌های رشد کودکان و انتقال مثبت آنان به بزرگسالی بسیار مضر باشد. مشکلات خانواده می‌تواند به افت تحصیلی، مشکلات روانشناختی و آسیب‌های اجتماعی منجر شود. بنابراین توجه به سلامت خانواده ضروری است و والدین می‌توانند با یادگیری مهارت‌های خانوادگی همچون یادگیری شیوه‌های موفق والدگری نقش مهمی در بهبود عملکرد خانواده ایفا کنند و محیطی پرورش‌دهنده و کارآمد برای رشد فرزند فراهم آورند.

گزارش پایان نامه: شناسایی عوامل زمینه ساز تعارضات والد-نوجوان

گزارش پایان نامه: دانشگاه خوارزمی، مقطع دکتری، 1398

پدیدآور: دکتر غلامرضا کشاورز

استاد راهنما: دکتر شکوه نوایی نژاد، استاد مشاور: دکتر کیانوش زهراکار

چکیده: تعارضات والد - نوجوان، یکی از مهمترین مشکلات خانوادگی خانواده های دارای فرزند نوجوان است که عوامل زیادی در ایجاد آنها نقش دارند. پژوهش حاضر با هدف شناسایی و ارائه مدل مفهومی عوامل زمینه ساز تعارضات والد - نوجوان و به روش کیفی بر مبنای راهبرد سیستماتیک نظریه داده بنیاد (رویکرد اشتراوس و کوربین)، انجام شد. 14 زوج (28 پدر و مادر) و 32 نوجوان (15 دختر، 17 پسر)، به روش نمونه گیری نظری، هدفمند و داوطلبانه، از بین والدین دارای فرزند نوجوان و نوجوانان دختر و پسر دوره اول و دوم متوسطه مراجعه کننده به مراکز مشاوره آموزش و پرورش و واحد مشاوره مدارس شهر اصفهان، انتخاب شدند. داده ها با استفاده از مصاحبه نیمه ساختار یافته عمیق و تا رسیدن به اشباع نظری، جمع آوری و با استفاده از کدگذاری نظری (کدگذاری باز، محوری و انتخابی)، تحلیل شدند. نتایج کدگذاری باز در مصاحبه با والدین، منجر به شناسایی 1219 کد اولیه، 403 کد ثانویه، 78 مفهوم، 18 مقوله و 4 عامل اصلی (عوامل مربوط به نوجوان، والدین، خانواده و جامعه) و در مصاحبه با نوجوانان، منجر به شناسایی 1287 کد اولیه، 434 کد ثانویه، 75 مفهوم، 18 مقوله و 4 عامل اصلی (عوامل مربوط به نوجوان، والدین، خانواده و جامعه) شد و نتایج کدگذاری محوری نشان داد که مقوله محوری، مهارتهای والدگری ناکارآمد والدین؛ شرایط علی شامل ویژگیهای شخصیتی و جمعیت شناختی والدین، تعارضات زناشویی، ناآگاهی والدین؛ شرایط مداخله گر شامل استرس آورهای محیطی، دوستان و تکنولوژی؛ شرایط زمینه ای شامل سطح پایین کیفیت زندگی خانواده،

عملکرد ناقص خانواده، بلوغ، تجارب گذشته، ناآگاهی نوجوان، است که نتیجه به کارگیری راهبردهای ناکارآمد، ایجاد مشکلات رفتاری، شناختی و عاطفی والدین و نوجوانان است، برای مبنا مدلهای مفهومی مربوطه تدوین و خط داستانی آن تبیین شد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که تعارضات والد - نوجوان، تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار دارد که شناخت این عوامل، نقش بسیار تعیین کننده ای در فرآیند کمک به والدین و نوجوانان دارد.

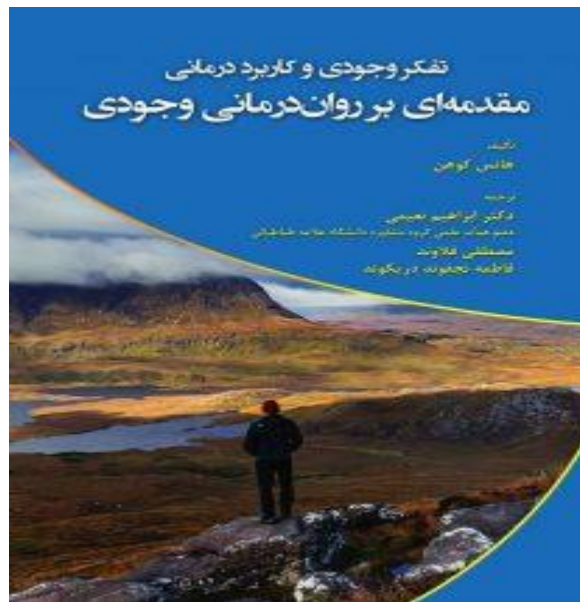
یافته‌های پژوهشگران: اثربخشی برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی بر اسنادهای علی، راهبردهای حل تعارض‌های بین‌فردی، مهارت‌های مقابله شناختی و ادراک از روابط مثبت با دیگران

نویسندگان: امید شکری، حسین پورشهریار

منبع: فصلنامه روانشناسان تحولی، 1398، 59، 287-308.

چکیده: این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی بر اسنادهای علی، راهبردهای حل تعارض‌های بین‌فردی، راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان و ادراک از روابط مثبت با دیگران در دانشجویان انجام شد. در این پژوهش تجربی با طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل و همراه با پیگیری، ۷۲ دانشجو در دو گروه آزمایش (۴۰ نفر) و کنترل (۳۲ نفر) قبل و بعد از آموزش به پرسشنامه سبک اسنادی (پیترسون و دیگران، ۱۹۸۲)، سیاهه سبک حل تعارض (کاردک، ۱۹۹۴)، نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌جویی شناختی هیجان (گارفنلسکی، کرایج و اسپینهاون، ۲۰۰۱) و مقیاس روابط مثبت با دیگران (ریف، ۱۹۸۹) پاسخ دادند. برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی در ۱۰ جلسه و هر جلسه یک ساعت به صورت گروهی برای گروه آزمایش اجرا شد. نتایج روش‌های آماری تحلیل کوواریانس تک‌متغیری و چندمتغیری نشان داد که در کوتاه‌مدت و بلندمدت برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی در افزایش میزان اسنادهای علی مثبت، راهبرد حل مسئله مثبت، راهبردهای انطباقی مقابله شناختی و ادراک از روابط مثبت و در کاهش نمره اسنادهای علی منفی، راهبردهای غیرانطباقی حل تعارض‌های بین‌فردی و راهبردهای غیرانطباقی مقابله شناختی دانشجویان موثر است. در مجموع، نتایج این پژوهش نشان داد که برنامه آموزشی غنی‌سازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی از طریق تقویت راهبردهای تفکر مثبت، راهبردهای انطباقی مدیریت هیجان و همچنین پربارسازی مهارت‌های رابطه بین‌فردی، در تحقق ایده ایمن‌سازی روانی فراگیران به طور تجربی موثر واقع می‌شود.

معرفی کتاب: تفکر وجودی و کاربرد درمانی بر روان‌درمانی وجودی

نویسنده: هانس کوهن مترجمان: دکتر ابراهیم نعیمی، مصطفی قلاوند، فاطمه نجفوند دریکوند

انتشارات: آوای نور سال چاپ: 1398 تعداد صفحه: 144

توضیح: در کتاب حاضر مؤلف از چستی روان‌درمانی وجودی و مبانی فلسفی که این رویکرد بر پایه آن استوار است شروع کرده و به تفصیل به رابطه درمانی و چگونگی تحقق آن در جلسه مشاوره، پدیدارشناسی وجودی ذهن و بدن، جنبه‌های گناه و اضطراب، مسئله‌ی ناخودآگاه، علائم و رؤیاهای، بودن در جهان جنسی، توهم و ترک و در نهایت به اهداف درمانی وجودی می‌پردازد. این کتاب دو هدف را دنبال می‌کند: 1- چارچوبی کلی برای رویکرد پدیدارشناسی وجودی در مورد روان‌درمانی ارائه داده و 2- نشان می‌دهد که چگونه چنین چارچوبی روزبه‌روز در کاردرمانی اثر می‌گذارد.